

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO - KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr. na str. 2-lin. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok III.

Nowemiesto n. Drwęcą, wtorek dnia 15 grudnia 1936 r.

Nr. 146

Zatrważający obraz szkolnictwa polskiego w Niemczech.

W ostatnich dniach władze niemieckie zamknęły w Podmoklach na pograniczu babilojskim jedną z nielicznych szkół polskich. Fakt ten, jako jedno z ogniw łańcucha szyskan prowadzonych na odcinku szkolnictwa polskiego w Niemczech wymaga głębszego naświetlenia.

Niewątpliwą jest rzeczą, że podstawą utrzymania ducha narodowego wszystkich mniejszości, jako też warunkiem ich rozwoju kulturalnego jest praca oświatowa wśród dzieci i młodzieży.

Fakty te rozumieją wszystkie narody. Szczególnie Niemcy rozumieją dobrze istotę sprawy i z ogromnym rozmachem przystąpiły do mobilizacji niemieckich mniejszości poza granicami Rzeszy, dążąc równocześnie do likwidacji wszystkiego co nie jest niemieckie na własnym terenie. Ponieważ 1.200.000 rzesza Polaków w Niemczech stanowi najbardziej zwartą i jednolitą grupę narodową, akcja niemiecka zmierza do rozbicia jednolitości tej grupy.

System terroru ekonomicznego i codziennych szyskan jakoteż utrudnienia stawiane przez władze administracyjne przy zakładaniu szkół, stawiają szkołę polską w Niemczech w szczególnie trudnym położeniu, w zupełnym przeciwieństwie do sytuacji, w jakiej znajduje się szkolnictwo niemieckie w Polsce.

Dane statystyczne najlepiej odzwierciedlają prawdziwy obraz.

Niemcy w Polsce, których liczba wyraża się cyfrą co 700 tysięcy mają 30 szkół średnich.

Poza tym mniejszość niemiecka posiada na całym terytorium Polski 50 przedszkoli z 1700 dziećmi 490 szkół powszechnych z 55.000 uczniów i 4 seminaria i 4 szkoły zawodowe. Szkoły te w dużej mierze utrzymywane są z funduszy państwowych.

Przyjrzyjmy się z kolei stanowi szkolnictwa polskiego w Niemczech, gdzie żyje 1.200.000 Polaków. Jedno szyskanowane gimnazjum polskie w Bytomiu ma zaspokoić potrzeby wszystkich Polaków w Niemczech. Dość powiedziec, że gimnazjum to ma 210 uczniów, gdy takie np. gimnazjum żeńskie w Poznaniu 400 uczennic, by zrozumieć cały absurd istniejącego stanu rzeczy, polegającego na przesyleniu szkołami niemieckimi w Polsce przy głodzie szkół, jaki odczuwa ludność polska w Niemczech. Szkolnictwo polskie w Niemczech oparte na Śląsku na Konwencji Genewskiej z 1922 r. oraz na pozostałych obszarach na ustawie z 1928 roku posiadało do 1933 r. 24 szkoły publiczne polskie z 254 uczniami. Jednakże szkoły te owiane duchem niepolskim, nie spełniały swego zadania. Jest to zupełnie zrozumiałe, gdy się zważy, że nauczycielami byli Niemcy, znający język polski.

Dlatego też liczba tych szkół zmalała do 10. W miejsce tego zorganizowano w tym czasie 69 polskich szkół prywatnych. Liczba ta zmniejszyła się tak, że obecnie Polacy w Niemczech mają 10 szkół publicznych, 58 prywatnych 15 klas polskich przy szkołach niemieckich 118 prywatnych kursów języka polskiego oraz 25 ochronek.

Poniższa tabelka uzmysłowi najlepiej właściwy stan rzeczy:

Niemcy w Polsce.	
Liczba ludności	700.000
Szkoły średnie	30
Seminaria	4
Szkoły zawodowe	4
Szkoły powszechnie	490
Przedszkola	50
Kursy języków	—

Nowy król Wielkiej Brytanii Jerzy VI wstąpił na tron.

LONDYN. Ustępujący król Wielkiej Brytanii, — Edward VIII, — o którego abdykacji donosiliśmy — ogłosił orędzie odczytane na specjalnym posiedzeniu Izby Gmin wśród oznak powszechnego żalu zgromadzonych.

Król Edward, abdykując zrzekł się również wszystkich swych tytułów. Po abdykacji będzie on poprostu Edwardem Windsorem, ale następcą jego przyszył król, nada mu niezadługo wysokie dostojeństwo, prawdopodobnie tytuł księcia Lancaster.

Edward VIII obecnie już Edward Windsor opuszcza Anglię, wyjeżdżając zagranicę.

Panowanie jego trwało tylko 10 miesięcy i 20 dni.

Na tron angielski wstępuje książę Yorku, który będzie nosił imię Jerzego VI.

Następczynią tronu będzie jego najstarsza córka, 10-letnia księżniczka Elżbieta.

Aresztowanie komunistów w Gdańsku

GDANSK. Gdańska policja aresztowała przeszła 60 osób, należących do tutejszych kół lewicowych. Aresztowanym: zarzuca się rzekomo stworzenie tajnej organizacji komunistycznej pod nazwą „Spartakus Bund“.

Coraz dotkliwszy brak żywności w Niemczech?

BERLIN. Sytuacja żywnościowa Rzeszy stała się tak skomplikowana, że kierownictwo sfery gospodarczej podjęło energiczną akcję nie tylko racjonalizacji pewnej kategorii produkcji żywnościowej (tłuszcze i mięso) lecz nawet uregulowania przepisów kuchennych.

Instytut badań konjunktury publikuje dzisiaj zalecenie dla gospodyń, jak wogóle dla wszystkich konsumentów zreorganizowania dotychczasowego systemu wyżywienia w gospodarstwach domowych.

Zaleca się ograniczenie spożycia tłuszczów do minimum i używania tylko potraw których przyrządzanie nie wymaga tłuszczów.

Margaryna ten dotąd najtańszy artykuł, przeznaczony dla szerokich mas, przestaje być odtąd zalecany jako artykuł pierwszej potrzeby, gdyż tłuszcze roślinne, potrzebne do jej fabrykacji importowane są z zagranicy, wymagają zatem dewiz, których Niemcy nie posiadają. Instytut badań konjunktury zaleca zatem raczej spożywanie masła niż margaryny.

Dalej zaleca się spożywanie w większych ilościach ryb i jarzyn zamiast mięsa, lecz tylko jarzyn których niemiecka gleba dostarcza (kapusta, ziemniaki buraki, marchew). Podobnie w dostatecznych ilościach konsumowane być mogą owoce południowe, które Niemcy są zmuszone importować w drodze kompensaty za niemieckie wyroby przemysłowe.

Polacy w Niemczech

Liczba ludności	1.200.000
Szkoły średnie	1
Seminaria	—
Szkoły zawodowe	—
Szkoły powszechnie	68
Przedszkola	25
Kursy języków	113

Jeżeli chcemy być państwem silnym nie możemy lekkomyślnie trwonić ogromnych skarbów, jakie reprezentują nasi rodacy, zamieszkali poza granicami Państwa naszego. Przedstawione cyfry porównawcze są kamieniem obrazu rzuconych w poprawne stosunki z naszym zachodnim sąsiadem. Społeczeństwo polskie bowiem przy takim stanie sprawy, będzie zawsze dopatrywało się, słusznie zupełnie nieszczeroci gry u partnera niemieckiego, albo naszej słabości.

Proklamowanie nowego króla nastąpiło w piątek.

Przed tym odbyło się posiedzenie tajnej rady królewskiej, na której formalności zostały załatwione.

Izba Gmin zebrała się w sobotę po południu i przystąpiła do aktu zaprzysiężenia posłów na wierność nowemu królowi.

Data koronacji nowego króla zostanie wyznaczona prawdopodobnie na 12 maja 1937.

Orędzie Edwarda VIII.

Orędzie króla Edwarda VIII brzmi:

„Po długim i pełnym troski namyśle postanowiłem zrzec się tronu na który wstąpiłem po śmierci mego ojca, i obecnie oznajmiam to jako moją decyzję ostateczną i nieodwołalną.

Zdając sobie w pełni sprawę z powagi tego kroku, mogę tylko ufać, że znajdę zrozumienie wśród moich narodów co do powziętej przeze mnie decyzji i co do powodów, które mnie do niej skłoniły.

Nie zamierzam wnikać obecnie w sprawę moich osobistych uczuć, ale pragnę, aby pamiętano o tym, że brzemię, jakie stałe spoczywa na barkach monarchy, jest tak ciężkie, że dźwigane być może jedynie w okolicznościach odmiennych od tych, w jakich ja się obecnie znalazłem. Moim zdaniem, nie zapominam bynajmniej o spoczywającym na mnie obowiązku stawiania na pierwszym planie interesu publicznego, gdy oświadczam, że świadomy jestem tego, iż już dłużej nie jestem w stanie wywiązywać się z ciężkiego zadania w sposób należyty lub w sposób zadawalający mnie samego. Wobec tego sporządziłem dziś rano akt abdykacji treści następującej:

„Ja, Edward VIII, król Wielkiej Brytanii, Irlandii i Dominów brytyjskich poza morzami, cesarz Indji, niniejszym oznajmiam moje nieodwołalne postanowienie zrzeczenia się tronu dla mnie samego i dla moich potomków oraz wyrażam życzenie, aby ten akt abdykacji został wprowadzony w życie bezzwłocznie. Na dowód czego podpisuję ten oto akt dzisiaj, 10 grudnia 1936 roku w obecności świadków, których podpisy są niżej dołączone.

(—) Edward R. I.

Sporządzenie przeze mnie niniejszego aktu nastąpiło w obecności trzech braci Ich Królewskich Wysokości, księcia Yorku, księcia Gloucester i księcia Kentu jako świadków.

Głęboko doceniam ducha, który cechował kierowane do mnie wezwania, abym powziął odmienną decyzję, lecz ostateczne me postanowienie zapadło po głębokim namyśle. Decyzja moja jest ostateczna. Ponadto dalsza zwłoka okazać się mogła bardzo szkodliwą dla interesów i narodów, którym starałem się służyć jako książę Walii, jak i jako król, a których przyszłe szczęście i dobrobyt są trwałym pragnieniem mego serca.

Zegnam się z nimi w przekonaniu, że droga, którą uważałem za słuszną obrac, jest najlepszą drogą do zapewnienia trwałości tronu i Imperium i dla szczęścia moich narodów.

Odczuwam głęboką wdzięczność dla względów, jakie mi okazywano zarówno przed, jak i po wstąpieniu na tron i które — jestem przekonany — okazane zostaną w pełni mojemu następcy.

Usilnie pragnę, aby nie było żadnego rodzaju zwłoki w wprowadzeniu w życie aktu, który sporządziłem, oraz aby wszelkie niezbędne kroki zostały niezwłocznie podjęte celem zapewnienia, aby mój prawny następcą, mój brat, Jego Królewska Wysokość książę Yorku, wstąpił na tron“.

(—) Edward R. I.

Czytajcie „Głos Lubawski“!

Gen. Franco przygotowuje wielkie uderzenie na Walencję.

Z rozkazu gen. Franco wielkie siły koncentrują się w Palma de Malorka (na Majorca). Zmobilizowano tam mianowicie około 14 batalionów piechoty, złożonej z wojsk regularnych i ochotników falangi hiszpańskiej, oprócz tego przybyły większe oddziały legii cudzoziemskiej. Pułk artylerii polowej został przeformowany w brygadę i uzbrojony w najnowsze działa. Strona techniczna zaopatrywania tego oddziału jest już na ukończeniu i jest publiczną tajemnicą, że oddział ten, składający się z około 22.000 ludzi, będzie stanowił desant pod Walencją, która obecnie nie posiada większych sił wojskowych, albowiem wszystkie siły zostały rzucone na Madryt.

Jako port, w którym ma nastąpić wylądowanie tych wojsk, wybrano port Gandia, położony o 63 klm od Walencji. Celem przewiezienia tych wojsk do Palmy, przybijają wszystkie jednostki floty narodowej, a trzy eskadry wodnioplawców są już przygotowane dla konwoju desantu.

Przy sposobności należy też wspomnieć, iż do Palmy przysłano 50 tanków najnowszego typu, które uzupełnia oddział wojsk motorowych. Dobrze poinformowane osobistości twierdzą, że tanki te robią 85 klm na godzinę i są uzbrojone w 2 armatki i 2 miotacze płomieni.

Wiadomość o tym planie gen. Franco wywołała panikę w czerwonym dowództwie Madrytu, które zdecydowało zaproponować premierowi Largo Cabalero ewakuację sił zbrojnych z Madrytu. Według najbardziej wiarygodnych wiadomości, odbyła czerwona rada ministrów w Walencji posiedzenie, na którym

uchwalono ewakuację Madrytu,

gdyż czerwoni milojanci są bez amunicji i bez żywności.

Do tego postanowienia przyczynili się również doradcy bolszewicy, którzy zdołali przekonać czerwonego premiera, że ich zdaniem oddanie Madrytu nie będzie miało żadnego znaczenia strategicznego (!), a z „punktu widzenia moralnego“, jak to twierdził czerwony gen. Kleber, — „nie ma też znaczenia oddanie Madrytu, gdyż połowa stolicy jest już w gruzach“.

Czerwony barbarzyńca dodał cynicznie, że ponieważ wszystkie gmachy rządowe w Madrycie są podminowane, przy ewakuacji stolicy czerwoni pozostawiają jedynie gruzy.

Decydujący głos i wpływ na uchwałę czerwonych ministrów miał właściwy władca dzisiejszej czerwonej części Hiszpanii, ambasador bolszewicki Rosenberg i na jego rozkaz czerwony rząd zadecydował o ewakuację „tymczasową“ na południowy-wschód.

Obecnie gorączkowo już przygotowuje się nowe pozycje obronne, przyczem oczywiście ze względów propagandowych opowiada się o przygotowaniu generalnej ofensywy na flanki armii narodowej na linii Talavera—Toledo.

Za wyjątkiem ewakuacji Madrytu projekty te są wprost niemożliwe do zrealizowania. Straty czerwonych w Madrycie były olbrzymie. Lotnictwo poniosło ogromne szkody, a z drugiej strony pomoc rosyjska ze względu na blokadę portów, staje się coraz bardziej nikła.

Oprócz tego należy podkreślić fakt, iż 85 proc. przybywających z Rosji i od francuskiego

Frontu Ludowego transportów broni zatrzymuje dla siebie Katalonja.

Gdy się do tego wszystkiego doda panikę i demoralizację, jaka nastąpi, gdy się masy dowiedzą o desancie wojsk narodowych koło Walencji, sytuacja raptownie może się zmienić i to bardzo na korzyść gen. Franco, a nawet przyspieszyć koniec dramatu hiszpańskiego.

Świętopietrze a ofiara Ojca św. na rzecz bezrobotnych w Polsce.

Socjalistyczny „Tydzień Robotnika“ zaatakował fakt złożenia przez Ojca świętego 10.000 złotych na bezrobotnych. W piśmie czytamy: „Prasa katolicka gest Ojca św. nazywa wielką ofiarą na rzecz bezrobotnych w Polsce a naprawdę jest to bardzo niski procent do ofiar, jakie w jednym tylko roku wienni i naiwni wysyłają z Polski Watykanowi. Dostać w darze 30 milionów, a przysłać... 10 tys. potrafi każdy... bankier“.

Odpowiedziała w tej sprawie „Katolicka Agencja Prasowa“.

„Wątpimy, aby znalazł się wśród czytelników „Tygodnia Robotnika“ tak naiwny, któryby wierzył, że ofiary na świętopietrze wynoszą z Polski nawet setną część kwoty 30 milionów zł. Aby uspokoić pismo socjalistyczne, stwierdzamy, że dary Ojca św. na rzecz biednych kościołów w Polsce, zwłaszcza na ziemiach wschodnich, oraz inne ofiary kilkakrotnie przekraczają sumę świętopietrza, jaką otrzymuje od wiernych katolików z Polski „Stolica święta“.

40.000 robotników Włochów budować będzie koleje w Abisynii.

RZYM. Agencja Stefani donosi: Ministerstwo Kolonii wobec otrzymania odpowiednich zgłoszeń z zarządu głównego włoskiej Afryki Wschodniej, poleciło wyekspedować do Abisynii 40.000 pracowników, w tym 2000 kierowców samochodowych przed 15 stycznia 1937 r. 20.000 robotników z tego kontyngentu wyjechało w końcu listopada. 12.000 wyruszy w grudniu, a 8000 w styczniu 1937 r.

Rząd hiszpański oskarża.

Same oskarżenia i napaści w przemówieniu delegata czerwonej Hiszpanii w Genewie.

GDNEWA. Po krótkim poufnym posiedzeniu odbyło się publiczne posiedzenie Rady Ligi Narodów.

Przewodniczący ambasador Chili Edwards udzielił głosu przedstawicielowi rządu madryckiego min. Del Vayo, który w dłuższym, przemówieniu, starał się wykazać że Hiszpania padła ofiarą napaści ze strony państw, które przyczyniły się do wybuchu powstania, a następnie udzieliły mu pomocy wojskowej. Wbrew układowi o nieinterwencji, materiały wojenne zostały dostarczone Hiszpanii przez państwa, które — jak się wyraził delegat rządu madryckiego — systematycznie gwałcenie traktów i zobowiązań uczyniły osią swjej polityki międzynarodowej.

W podobnym tonie utrzymane były dalsze wywody min. del Vayo, który zarzucał Niemcom i Włochom, że chcą zagarnąć Baleary i inne bazy morskie.

Koszary wojskowe spełniają w Polsce rolę wychowawczą. Rekrut podczas odbywania swej służby wojskowej zdobywa wykształcenie nie tylko wojskowe, lecz i obywatelskie. Dziennik niemiecki podkreśla z uznaniem, że w armii polskiej nie istnieją (tak stosunkowo częste w innych armiach!) samobójstwa żołnierzy, jak również nie zdarzyło się dotąd nigdy, aby podwładny targnął się na życie swego przełożonego.

Omawiając następnie stosunki, panujące w korpusie podoficerskim — organ niemiecki podkreśla ogromną i całkowitą solidarność stanu podoficerskiego z korpusem oficerskim. W armii polskiej — czytamy — niema przepaści pomiędzy oficerem a podoficerem. Stary, wysłużony podoficer otrzymuje wyższą gaź, niż młody oficer.

Święta pułkowe rozpoczynają się najpierw w kasynie podoficerów, a potem dopiero w kasynie oficerskim. Każdy podoficer, po złożeniu egzaminu i po wykazaniu się odpowiednimi opiniami przełożonych, może zostać przyjęty do szkoły oficerskiej. Polski stan podoficerski stanowi warstwę społeczną o wielkiej wartości społecznej.

Najbardziej oklaskiwani w czasie defilad i parad wojskowych są uczniowie wojskowych szkół oficerskich. Są to oklaski w pełni zasłużone — pisze „Frankfurter Zeitung“ — albo

Stanowisko Polski

w sprawie reformy Ligi Narodów.

Minister spraw zagran. J. Beck przesłał do Ligi Narodów memorandum, zawierające uwagi na temat rozpoczętych przez Ligę prac nad reformą paktu Ligi.

Podtrzymując swój punkt widzenia, wedle którego chwila obecna nie jest odpowiednią dla roztrząsania tej sprawy, rząd polski ogranicza się obecnie do sformułowania szeregu ogólnych uwag, które ujmują w 4 punkty.

1) Podkreślając, że poza Ligą pozostaje szereg państw, rząd polski wskazuje na niebezpieczeństwo usiłowań przeobrażenia Ligi w grupę państw, których interesy mogłyby pozostawać w sprzeczności z interesami innych państw nie będących członkami Ligi.

Rząd polski, będąc zawsze przeciwny podziałowi świata na dwa wrogie obozy, podkreśla to niebezpieczeństwo i uważa, że można by mu zapobiec tylko przez stworzenie warunków, sprzyjających realizacji zasady powszechności Ligi.

2) Rząd polski uważa Ligę za organizację państw suwerennych i wolnych. To też Liga powinna unikać w swej działalności wszelkiego mieszania się w sprawy wewnętrzne swych członków. Z drugiej strony żadna decyzja nie mogłaby być powzięta w stosunku do jakiegokolwiek państwa bez jego zgody i współpracy. Rząd polski nie przestaje bronić tej tezy, która jest jedną z zasadniczych wytycznych jego polityki zagranicznej.

3) Rząd polski uważa, że nie należy rozszerzać zobowiązań członków Ligi, których swoboda działania jest już bez porównania bardziej ograniczona od tej, jaką posiadają państwa nie będące członkami Ligi.

4) Rząd polski jest zdania, że byłoby pożytecznym zbadanie, czy urzędnicy sekretariatu powołani do przygotowania decyzji Ligi, nie powinni mieć odpowiedzialności ściśle określonej, aniżeli dotychczas.

Znaczkł na „Pomoc Zimową“ przy biletach kolejowych.

WARSZAWA. Od 21 grudnia br. rozpocznie się sprzedawanie znaczków na Pomoc Zimową we wszystkich kasach kolejowych w całym państwie.

Znaczkł sprzedawane będą przy wszystkich biletach normalnych i ulgowych jednorazowych droższych od 2 zł., przy biletach powrotnych droższych od 4 zł., przy biletach wycieczkowych świątecznych, 10-dniowych i powrotnych narciarskich droższych od 4 zł.

Przy biletach odcinkowych tygodniowych, miesięcznych szkolnych i abonentowych droższych od 2 zł., biletach okręgowych i narciarskich na 1000 i 2500 klm.

Przy biletach biur podróży książeczkowych i zeszytowych pożądana minimalna wysokość dobrowolnej ofiary wynosi tu 10 gr. za bilet w cenie od 2 do 10 zł., 20 gr. za bilety droższe niż 10 zł., 30 groszy za bilety abonamentowe okręgowe i narciarskie.

Przy nadawaniu bagażu i przesyłek ekspresowych dobrowolna ofiara wynosi znaczek za 10 gr., jeżeli opłata przewozowa przekracza 5 zł. lub gdy przewóz odbywa się bezpłatnie. Zwolnione tu są m. in. czasopisma, broszury i książki.

Przy przesyłkach towarowych pożądana minimalna dobrowolna ofiara wynosi 10 groszy od każdego rozpoczętych 10 zł. przewozowego. Zwolnione są przesyłki mleka i pieczywa.

wiem postawa młodych podchorążych istotnie usprawiedliwia wszelki entuzjazm.

Niemiecki dziennik zaznacza, że świetna postawa podchorążych jest tem godniejszą podziwu, że przyszli oficerowie nie są rekrutowani w Polsce wyłącznie z jednej klasy społecznej, lecz przeciwnie, w każdej szkole oficerskiej spotkać można młodych ludzi, reprezentujących niemal wszystkie klasy społeczeństwa. Stan oficerski stanowi zatem istotnie kwiat narodu, rekrutuje się bowiem ze wszystkich warstw polskiego społeczeństwa.

W Polsce wyrobił się już typ oficera — takiego oficera, jakiego wymarzył sobie twórca polskiej armii, Marszałek Piłsudski. Nie jest to — pisze niemiecki organ — wiecznie zadłużony elegant, ani salonowy lew, lecz człowiek dyscypliny i obowiązku, świadomy swej misji społecznej.

Aby zdać sobie sprawę ze znaczenia i jakości polskiej armii — cytujemy dalej „Frankfurter Zeitung“ — należy pamiętać, że w armii polskiej nie istnieją żadne protekcje. Nikt tutaj nie robi kariery dzięki stosunkom, czy protekcjom, a w wojsku jedynie miarodajne są walory osobiste i wykształcenie fachowe.

Omawiany artykuł kończy się stwierdzeniem, że obecny Naczelnny Wódz polskiej armii Marszałek Smigły-Rydz, jest upodobaowaniem tych wszystkich cnót żołnierskich i obywatelskich, które jako ideał wychowawczy dla armii i narodu przekazał Polsce Marsz. Piłsudski.

„Duch polskiej armii“.

Głos prasy niemieckiej o naszej sile zbrojnej.

W „Frankfurter Zeitung“ ukazał się dłuższy artykuł, zatytułowany: „Piłsudski eigenstes Werk. — Der Geist der polnischen Armee“. W artykule tym autor stara się wypuklić wyjątkowe stanowisko, jakie od chwili uzyskania niepodległości armia zajmuje w polskim społeczeństwie.

Zródła tradycji obecnej polskiej armii — stwierdza niemiecki dziennik — nie należy szukać w „paradnych“ formacjach XVIII wieku mimo, że żołnierz polski i dziś nosi rogatywkę pochodną konfederatki. Jedyną tradycją, na której oparto rozwój armii, jest przeszłość walk wyzwoleniczych. Niema obecnie pomostu ideowego pomiędzy dzisiejszą polską siłą zbrojną a dawnym polskim wojskiem z okresu upadku Rzeczypospolitej. Armia Polski współczesnej oparta jest w całości na tradycjach walk niepodległościowych Legionów Józefa Piłsudskiego.

W genezie powstania armii polskiej należy szukać przyczyny jej wyjątkowego stanowiska. Twórca jej, Marszałek Józef Piłsudski, przekazał jej swój polityczny testament. Tem też należy tłumaczyć fakt, że armia blisko współpracuje z rządem, dostarczając ze swych szeregów mężów stanu, dyplomatów i wysokich urzędników.

Ostatnie spędy bekonowe w roku 1936.**Ostatni spęd bekonów w Lubawie**

odbędzie się w dniu 18 bm. w piątek o godz. 7 rano jak następuje:

Omule, Grodziczno, Ostaszewo, Samplawa, Rumian, Rumienica, Lubawa, Tuszewo, Zwiniarz, Swiniarz, Grabowo, Kazanice, Czerlin, Wałdyki, Byszwałd, Targowisko, Rożental, Zajaczkowo, Gierłoż-Polska, Rakowice, Zielkowo, Złotowo, Lubstynek, Prątnica.

Ostatni spęd bekonów w Nowymmieście

odbędzie się w poniedziałek dnia 12 bm. o godz. 7 rano jak następuje:

Nowemiasto, Marzęcice, Mikołajki, Samplawa, Rakowice, Tylice, Radomno, Mroczno, Niem. Brzozie, Kurzętnik, Nowydwór, Wielkie i Małe Bałówki, Kamionka, Lekarty, Jamielnik, Zajaczkowo, Wawrowice, Skarlin, Gryżliny, Gwiżdżyny. Nie zgłoszone sztuki nie będą na spędach odebrane.

Następne spędy odbędą się w styczniu 1937 r. o czym zostanie podane w prasie.

Grochowski, instr. hodowli.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 14 grudnia 1936 r.

Poniedziałek Izidora, Alfreda
Wtorek Wiktora, Walerjana
Środa Suchy dz. Euzabjusza, Albina

Słońca: wschód o godz. 7.16 zachód o godz. 15.23

Ochotnicze oddziały Obrony Narodowej.

Komenda Powiat. P. W. podaje do wiadomości

M. S. Wojsk, chcąc przyjąć z pomocą bezrobotnym organizuje w ciągu bieżącej zimy ochotnicze oddziały Obrony Narodowej.

Na Pomorzu zostanie zorganizowany baon Obrony Narodowej w Chełmnie.

Warunki przyjęcia:

1. Pozbawieni pracy rezerwiści i przedpoborowi, samotni zrzeszeni w następujących związkach p.w. i w.f.: Feder. Polsk. Zw. Obr. Ojcz., Zw. Rez. Zw. Strzel., Zw. H. P., Zw. Młodych Pion. R. P., Związek Młod. Wsi, Związek Młodzieży Ludowej, K. S. M., „Sokół”.

Prócz kandydatów zrzeszonych mogą być też przyjęci ochotnicy rezerwiści nie zrzeszeni pochodzący z ośrodków wiejskich.

2. Kandydaci muszą posiadać legitymację bezrobotnych, lub odpowiednie zaświadczenie gminy, jeśli chodzi o bezrobotnych wiejskich.

3. Przyjmowani będą rezerwiści plech. komp. Strz. i c. k. m., oraz rezerwiści szeregowcy kawalerii i taborów z oddziałów c. k. m.

4. Ponadto mogą być przyjęci do pułków artylerii na ćwiczenia rezerwiści szeregowcy artylerii lekkiej i ciężkiej.

Rezerwiści mogą się rekrutować ze wszystkich roczników z wyjątkiem tych którzy w okresie od stycznia do marca 1937 r. mają odbywać normalne ćwiczenia rezerwy a rezerwiści podofic. tylko ci którzy mają do odbycia jeszcze co najmniej 6 tyg. ćwiczeń, a więc z roczników 1908, 1909, 1910 o ile w okresie od stycznia do marca 37 r. nie będą powołani na normalne ćwiczenia. Ochotnicy przedpoborowi tylko zrzeszeni mogą się rekrutować z roczników 1916, 1917, 1918, 1919 z wyjątkiem już powołanych i oczekujących wezwania. Służba wojskowa trwać będzie od 5 stycznia do 20 marca 1937 r. z wyjątkiem artylerii gdzie ćwiczenia będą tylko 6 tygodni. Kandydaci tak rezerwiści jak i ochotnicy winni zgłaszać się w swoich organizacjach p.w. i w.f. do rejestracji, a nie zrzeszeni rez. zgłaszają się w pow. Komendzie p.w. w Nowymmieście do dnia 15 grudnia 1936 r. przy czym przedpoborowi winni złożyć zezwolenie ojca lub prawego opiekuna na wstąpienie do wojska, a rez. posiadać przy sobie książeczkę wojskową.

Doniosłość powyższego obwieszczenia, zmierzającego do zadośćuczynienia dwóm wielkim potrzebom i dwóm doniosłym hasłom, obrony narodowej i walki z bezrobociem, podkreślił w ostatnim numerze naszego pisma. Aby ta nowa forma akcji zatrudnienia części bezrobotnej młodzieży spełnić mogła swój cel, trzeba, by młodzież jak najliczniej wstępowała do oddziałów obrony narodowej.

Przez trzy miesiące, styczeń, luty i marzec, znajdzie tam utrzymanie, umundurowanie i zatrudnienie.

Zmiana rozkładu jazdy.

Od wtorku dnia 15-go grudnia r. b. wchodzi w życie zimowy rozkład jazdy pociągów pasażerskich z ważnością do dnia 21-go maja 1937 r. W rozkładzie tym ilość pociągów została ustalona stosownie do potrzeb tego okresu z uwzględnieniem nakazów oszczędnościowych.

Godziny handlu w okresie świątecznym.

Władze administr. przypominają, że zgodnie z ustawą o godzinach handlu, w okresie sześciu dni, poprzedzających wigilię Bożego Narodzenia, godziny handlu mogą być przedłużone z zachowaniem postanowień ustawodawstwa o ochronie pracy, a mianowicie w dni powszednie do godz. 21.

W r. b. okres ten rozpocznie się od piątku 18 bm. W przypadkach w tym okresie niedzielę 20 bm. wykonywanie handlu dozwolone jest od godz. 13 do 18. W wigilię 24 bm. wszystkie sklepy i miejsca zawodowej sprzedaży, zakłady kalotechniczne, fryzjerskie itp. mogą być czynne najwyżej do godz. 18.

W pierwszy dzień świąt, w piątek 25 bm. wszystkie miejsca zawodowej sprzedaży bez względu na swój charakter (nawet jadłodajnie) winny być zamknięte. Natomiast w sobotę 26 i niedzielę 27 bm. jadłodajnie i kawiarnie mogą być otwarte, jak w zwykły dzień świąteczny.

komunikat

Okolicznościowe datowniki pocztowe w okresie świątecznym.

W okresie od 10 grudnia 1936 r. do 6 stycznia 1937 r. korespondencja nadana w urzędach pocztowych Bydgoszcz i Gdynia i będzie mogła być zaopatrzoną odciskiem specjalnego datownika świątecznego.

Odcisk tego datownika będzie zaopatrywana korespondencja świąteczna wrzucona do skrzynki, umiesz-

czony specjalnie do tego celu w holach urzędów pocztowych Bydgoszcz i Gdynia i. Ponadto odciskiem datownika świątecznego będą unieważniane znaczki zakupowane przez lub dla filatelistów.

Z uwagi na praktykowany często zwyczaj używania znaczków, stemplowanych specjalnym datownikiem, — jako upominków gwiazdkowych — urzędy pocztowe Bydgoszcz i Gdynia i będą wydawać przy zakupie na ten cel znaczków specjalne bezpłatne kartki.

Obwodowy Urząd poczt. telekomunikacyjny
Nowemiasto n. Drwęcą.

Wielka Zabawa Sylwestrowa Rodziny Policyjnej.

Nowemiasto. Zarząd Koła Rodziny Policyjnej w Nowymmieście urządzi w dniu 31 grudnia br. w sali Hotelu Centralnego **Wielką Zabawę Sylwestrową**, z której całkowity dochód przeznaczony na rzecz pomocy zimowej, pod hasłem:

„Policja Na Gwiazdkę Bezrobotnym”.

Sylwestrowe zabawy Rodziny Policyjnej mają u nas ustaloną markę i od wielu lat cieszą się wielkim powodzeniem, dlatego też mamy nieoporną nadzieję, że i obecna zabawa sylwestrowa uda się w całej pełni.

Wieczór Sylwestrowy zapowiada się świetnie. Komitet zabawy przygotowuje już teraz szereg atrakcji i niespodzianek. Do tańca przygrywać będzie doskonały zespół K. P. W. z Torunia. Bufet bardzo tani, będzie obficie zaopatrzony.

A więc wszyscy mieszkańcy Nowegomiasta spotykają się na Sylwestrowej Zabawie Rodziny Policyjnej.

Na pomoc zimową dla bezrobotnych na rok 1936/37 zadeklarowali.

PP. Dr. Piotrowski Bernard 40,— zł. Dr. Rostówna 10,— zł. Strel Stanisław 10,— zł. Wysocki Aleksander 5,— zł. Szudziński Edmund 5,— zł. Thies Henryk 5,— zł. Ludwicki Bolesław 25,— zł. Szczępański Hieronim 5,— zł. Hartwig Charlotta 50,— zł. Jaranowski Bronisław 5,— zł. Gurska Teresa 2,50 zł. Arciszewski Roman 12,50 zł. Ratnemer Sura 5,— zł. Rutkowski Ludwik 10,— zł. Zurawska Irena 10,— zł. Radziszewski Stefan 5,— zł. Zajacka Lucjan 10,— zł. Umiński Bolesław 5,— zł. Rogacki Franciszek 10,— zł. Nowiński Konstanty 10 zł. Sielmann Emilia 50,— zł. Domagała Ludwik 200,— zł. Kłowska Kazimiera 10,— zł. Szudziński Stanisław 10,— zł. Rogowski Tomasz 25,— zł. Miłoszowski C. 35,— zł. Ciszewski Franciszek 15,— zł. Gęstwicki Bonifacy 120,— zł. Skotnicka Koleta 15,— zł. Kaufman Abraham 30,— zł. Ciszewska Zofia 20,— zł. Swinarska Elżbieta 50,— zł. Rudziński Feliks 12,50 zł. Serozyński Władysław 86,— zł.

Wszystkim ofiarodawcom w imieniu Komitetu i bezrobotnych składamy serdeczne podziękowanie.

Nowemiasto n/Drwęca, dnia 12. XII. 1936 r.

Za Obywatelski Miejski Komitet

Niesienia Pomocy Zimowej Bezrobotnym

(—) Wachowiak, Burmistrz, (—) Ks. Dr. Leon Pryba Prob. Sekretarz Komitetu. Przewodniczący Komitetu.

Z dalszych stron.**Doktor praw — uczniem murarskim
Do czego doprowadził kryzys.**

Bieda i ciężkie warunki materialne doprowadziły do tego, że wielu akademików a nawet ukończonych studentów zmienia zawody wolne na fizyczną robotę.

Te motywy kierowały również młodym 28-letnim prawnikiem budapeszteńskim dr. Margisem. Posiadając ukończone studia uniwersyteckie zgłosił się w tych dniach do jednego z mistrzów murarskich z prośbą o zajęcie. Ponieważ potrzebny był chłopiec, wobec tego Margis zgodził się zostać uczniem murarskim w zamian za utrzymanie u szefa. Po pewnym przeszkoleniu dr. Margis otrzymał awans na czeladnika i pierwszą pensję.

Zapytany przez przyjaciół jak czuje się w tym zawodzie, odrzekł, iż największym jego szczęściem jest solidnie przepracować cały dzień, by wieczorem móc odpocząć i zająć się kulturalną lekturą. „Harmonijnie spletał trud fizyczny z dalszym pogłębianiem wiedzy zawodowej i jestem zawsze zdrow i zadowolony”. W kołach murarzy węgierskich istnieje tendencja jak najszerszego przyjęcia dr. Margisa do cechu, celem obdarzenia go funkcją doradcy prawnego, tak często przez los wyzyskiwanych rzemieślników.

Znów napad i morderstwo pod Warszawą.

Józefowo. Znów mordercze strzały padły w pobliżu Warszawy. Napastnicy zastrzelili zamożnego mieszkańca Józefowa pod Warszawą, właściciela składu węgla, 65-letniego Józefa Cacko.

Zbliża się godz. 7-ma wieczorem. W mieszkaniu pozostał Cacko w towarzystwie chłopca, który pomagał mu przy pracy w składzie węgla Tadeusza Kołodziejczyka.

Nagle rozległo się głośnie pukanie do drzwi. Kołodziejczyk pośpieszył do sieni za nim podążył Cacko.

Do sieni wtargnęło trzech mężczyzn, oslepili Kołodziejczyka i Cackę światłymi latarkami elektrycznymi.

W rękach napastników błysnęły rewolwery, Cacko odwrócił się i chciał uciec do mieszkania. Lecz na progu dosięgły go strzały. Padł na ziemię raniony śmiertelnie trzema kulami w plecy i jedną w głowę.

W tym momencie nadeszła żona Cacki. Zaalarmowana hukiem wystrzałów, wpadła do sieni z okrzykiem:

— Co się tu dzieje?!

Napastnicy rzucili się do ucieczki i zniknęli w ciemnościach, przez nikogo nie zatrzymywani.

Napad przedstawia się niezwykle zagadkowo. Władze skłaniają się do przypuszczenia, iż morderstwa dokonano na tle porachunków osobistych. Zdaniem mieszkańców Józefowa, a przede wszystkim osób, które pierwsze przybyły na miejsce, napad miał podłoże rabunkowe.

Zderzenie pociągu z samochodem**na terenie Gdańska****Jeden pasażer zabity — drugi ranny.**

Na przejściu kolejowym w Buergerwisen na terenie W. M. Gdańska wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa.

Rewolucja wojskowa w Chinach.**Bunt wojsk wysłanych do walki z komunistami.**

LONDYN. Z Tokio nadeszły niepokojące wieści o losie marszałka Czang-Kai-Szeka. Według doniesień, wybuchło powstanie wojskowe w Sianfu, stolicy prowincji Szensi, gdzie właśnie spędzał urlop marszałek Czang-Kai-Szek. Podobno marszałek wpadł w ręce powstańców.

Według dalszych pogłosek, w sobotę wieczorem nadszedł do Szanghaju telegram komendanta wojsk, które wzięły do niewoli Czang Kai-Szeka. W telegramie powiedziano, że marszałek „jest aresztowany”, jednakże jego bezpieczeństwo jest zapewnione. Komendantem wojsk w Sianfu jest Sue-Liang, syn b. głównodowodzącego w Mandzurji.

Reuter podaje z Szanghaju, iż potwierdza się wiadomość o uwięzieniu marsz. Czang-Kai Szeka przez wojska gen. Czang-Sue-Lianga.

Wojska te operujące przeciwko chińskim oddziałom komunistycznym, miały same częściowo ulec propagandzie komunistycznej.

Wojna! — woła zbuntowana armia.

LONDYN. Dowódca zbuntowanej armii w Sian fu, syn marszałka Czang-Sue-Lianga, domaga się reorganizacji ustroju państwowego i natychmiastowego wypowiedzenia wojny Japonii.

W Nankinie ogłoszono stan wyjątkowy. Sfery rządowe japońskie naradzają się nad zarządzeniami nieodzownymi wobec tych krytycznych wydarzeń.

Marszałek pertraktuje z buntownikami.**Przywódca żąda od Nankinu wystąpienia**

przeciw Japonii wspólnie z armią czerwoną.

NANKIN. Rząd chiński komunikuje: część armii marsz. Czang-Sue-Liang zbuntowała się. Wojska żądają wspólnego z armią czerwoną wystąpienia przeciw Japonii.

W Tokio wiadomości wywołały ogromne wrażenie. Właśnie wczoraj minister wojny w sensacyjnym wywiadzie oświadczył, że cierpliwość Japonii w stosunku do Chin jest blisko wyczerpania. O ile Chiny nie zaniechają swej wrogiej postawy, Japonia niezwłocznie zastosuje najbardziej efektywne środki celem ochrony swych interesów i przerwie rokowania przeciągające się w nieskończoność.

Jadący z nadmierną szybkością samochód osobowy z Malborka w chwili przejeżdżania przez przejazd kolejowy został najechany przez pociąg towarowy.

Samochód zaczepił się o parowóz i był wleczony na przestrzeni 30 metrów.

Kierowca samochodu, inspektor portowy Erich Lambert z Gdańska wypadł na ziemię, odnosząc ciężkie rany. Jadący z nim śpiewak operowy Walter Feucht z Gdańska zmasakrowany przez pociąg poniósł śmierć na miejscu.

Ciężko rannego inspektora Lamberta przewieziono do szpitala w Gdańsku, gdzie poddano go operacji.

Usuwanie szczątków samochodu z pod kół parowozu trwało przeszło godzinę. Na miejscu katastrofy zgromadziły się wielkie tłumy publiczności.

**Stały nadzór nad cenami uniemożliwia spekulację
Nowa instrukcja prem. Składkowskiego**

P. premier gen. Sławoj Składkowski wydał jako minister spraw wewnętrznych — instrukcję do wszystkich wojewodów, starostów i prezydentów miast, zawierającą szczegółowe wskazówki co do sprawowania nadzoru nad cenami artykułów pierwszego użytku.

Instrukcja przypomina o obowiązku ujawniania cen przedmiotów powszechnego użytku, sporządzania faktur przy zawieraniu interesów i przedstawiania ich na żądanie władz przez właścicieli sklepów, składów, restauracji, cukierni i t. d.

Rachunki posiadaczy przedsiębiorstw handlowych obowiązani są wystawić tylko na żądanie kupującego, odmowa jednak wystawienia jest już przekroczeniem. Faktury na nabyte artykuły muszą być przedstawiane władzom administracyjnym na każde żądanie.

Instrukcja omawia dalej obowiązki ujawniania wobec władz zapasów przedmiotów powszechnego użytku, posiadanych na składzie. Wyznaczanie cen z urzędu — według instrukcji ma być traktowane jako środek ostateczny tylko w tych wypadkach, gdy ustalenie cen w drodze porozumienia z przedstawicielami zainteresowanych gałęzi produkcji i handlu okaże się niemożliwe.

Wyznaczanie cen: mąki, pieczywa, mięsa, stoniny, wędlin, smalcu oraz węgla i nafty nie może nastąpić bez zasadniczej zgody ministra spraw wewnętrznych.

Zapowiedź awansów od Nowego Roku.

Na terenie poszczególnych resortów przygotowywane są w szybkim tempie wnioski o awansach urzędników na 1 stycznia roku 1937. Awanse objąć mają w pierwszym rzędzie urzędników najbardziej polarzowanych w związku z dokonanym poprzednio zaszerogowaniem wzgl. wstrzymaniem awansów.

Akcje żyrardowskie pod Boussacu przyjmuje rząd polski.

W sprawie żyrardowskiej nastąpiła ostatnio zasadnicza zmiana. Boussac odstąpił posiadane akcje rządowi francuskiemu i w związku z tym rozmowy w sprawie Żyrardowa przekształciły się na pertraktacje między przedstawicielami rządu polskiego i francuskiego.

Pertraktacje te w najbliższym czasie mają doprowadzić do przejęcia przez rząd polski pakietu akcji żyrardowskich na sumę 11 mil. zł. Równocześnie konsern Boussaca wycofa wszystkie swoje skargi przed sądami polskimi francuskimi i międzynarodowymi.

Na zasadzie amnestii sąd okręgowy umorzył dochodzenie przeciwko b. dyrektorom Żyrardowa Vermeschowi i Caentowi oraz p. Henrykowi Potockiemu.

Dyrektorzy Vermeersch i Caen oraz p. Potocki zostali z chwilą wdrożenia śledztwa aresztowani i przebywali w więzieniu około 4 miesięcy.

Polskie Radio ma już 600 tys. abonentów
„Rekordowy abonent” zarejestrowany w bydgoskiej dyrekcji poczt.

Wspaniały rozwój radia w Polsce, jaki się daje obserwować od dwu lat, doprowadził do tego, że raz po raz Polskie radio obdarowuje któregoś ze swych abonentów cennym upominkiem z okazji przekroczenia nowej setki tysięcy abonentów.

Onegdaj w Agencji Radiofonicznej stwierdzono, który z abonentów Polskiego Radia zarejestrowany został pod numerem 600.000.

Jak się okazało, jest nim mieszkaniec Ziemi Pomorskiej, p. Walerian Bagnucki, post-runkowy Policji Poństwowej we wsi Skarszewy, w Bydgoskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów. P. Bagnucki otrzymał od Polskiego Radia upominek w formie złotego zegarka, z odpowiednim pamiątkowym napisem. Abonentem Nr. 599.999 jest ks. Flaczyński we wsi Porządzie, poczta Wyszaków pod Warszawą, a abonentem Nr. 600.001 — p. Semen Piszczak, rolnik, ze wsi Podhorki pod Kałuszem w Małopolsce Wschodniej. Obaj ci abonentów Polskiego Radia otrzymają srebrne zegarki.

Należy podkreślić, że w bieżącym roku Polskie Radio świeciło już raz tego rodzaju uroczystość, nadając swemu 500-tysięcznemu abonentowi upominek.

Jeśli chodzi o ścisłe cyfry statystyczne, to od 1 grudnia ubiegłego roku przybyło Polskiemu Radiu 147.767 abonentów.

Signatura Km. 720/36 Km. 985/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowymieście n. Drwęcą **Alfonsa Ligmana** mający kancelarię w Nowymieście ul. Pod Lipami Nr. 18 na podstawie art. 602 k.p.c. podają do publicznej wiadomości, że dnia 16 grudnia 1936 r. o godz. 10.30 w Lipinkach odbędzie się

1-sza licytacja ruchomości

należących do **Alfonsa Kraszego** składających się z 70 ctr. żyta w słomie w stodole po 6,50 zł., 1 powózki żółtej jednokonnej, 1 sanek wyjazdowych czarnych, 4 warchlaków wagi po 1,20 ctr. po 50 zł., 3 warchlaków wagi po 1,60 ctr. po 60 zł. i 8 prosiaków po 15 zł., oszacowanych na łączną sumę zł. 1125,—

Ruchomość można oglądać w dniu licytacji w miejscu i w czasie wyżej oznaczonym.

Nowemiasto, dnia 9 grudnia 1936 r.

Ligman, komornik.

Nr. akt. Km. 817/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lubawie rewiru **Antoni Idzior** mający kancelarię w Lubawie ul. 19 Stycznia Nr. 4 na podstawie art. 602 k.p.c. podają do publicznej wiadomości, że dnia 19 grudnia 1936 r. o godz. 12.30 w maj. Radomno pow. lubawski odbędzie się

1-sza licytacja ruchomości,

należących do **Tadeusza Potockiego** zam. w majątku Radomno pow. lubawski składających się z urządzenia pokoju jadalnego, dywanu, radioaparatu z anodówką oraz 2 stogów żyta (około 200 ctr.)

oszacowanych na łączną sumę zł. 2.300,—

Ruchomość można oglądać w dniu licytacji w miejscu i w czasie wyżej oznaczonym.

Lubawa, dnia 7 grudnia 1936 r.

Idzior, komornik

Po raz setny przez Atlantyk pod polską banderą

Dziś motorowiec polski „Piłsudski” wyrusza z Gdyni w swą 16-tą podróż do Nowego Jorku, która jest zarazem setnym rejsem statków polskich linii okrętowych przez Atlantyk.

Z okazji jubileuszu polskiej marynarki handlowej w dniu 21 b. m., gdy „Piłsudski” zawinie do portu nowojorskiego, wychodźstwo polskie w Stanach Zjednoczonych organizuje wielką uroczystość.

Dawna Rada Poznania reaktywana.

Wybory do Rady Poznaniu wyznaczone na dzień 20 grudnia nie odbędą się.

Adwokatom zastępującym odwołujących się do trybunału b. radnych endeckich doręczony został we czwartek wyrok Najw. Trybunału Administracyjnego który uwzględnił odwołanie radnych Stronnictwa Narodowego i konsekwencji uchyla zarządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25 września 1935 r. rozwiązujące Radę miejską m. Poznania.

Oficjalnie wyrok ten nie jest jeszcze wiadomy władzom administracyjnym. Najw. Trybunał Administracyjny wyrok doręczył stronom tj. radnym, którzy wnieśli odwołanie oraz prawdopodobnie ministerstwu spraw wewnętrznych które urzędu wojewódzkiego o decyzji Najw. Trybunału Administracyjnego nie zawiadomiło. W ten sposób reaktywana została rozwiązana we wrześniu ub. r. Rada miejska w Poznaniu.

15.000 wniosków o spolszczenie nazwisk na Górnym Śląsku.

We wrześniu br. Polski Związek Zachodni w Katowicach rozpoczął na wielką skalę akcję celem przywrócenia polskiej pisowni zniekształconej przez władze zaborcze nazwiskom. Akcja prowadzona była w prasie, zapomocą ulotek, konferencji z szeregiem organizacji itd. Przy dyrekcji P.Z.Z. uruchomiono fachową poradnię pod kierownictwem wizytatora p. Musiała, która ustala właściwe brzmienie i pisownię tych nazwisk.

Rezultat tej akcji był nadzwyczajny. Do urzędu stanu cywilnego w czasie od 1 lutego do końca listopada b.r. wpłynęło ogółem 14.500 wniosków o spolszczenie pisowni zniekształconych nazwisk. Podania obejmowały często nazwiska żony i dzieci do lat 18 to też rezultat ocenić trzeba conajmniej na 15.000 sprostowań Akcja ta trwa w dalszym ciągu i jej rezultat będzie niewątpliwie jeszcze pomyślniejszy.

Ratujcie bezrobotnych od zimna i głodu

Ofiary pieniężne składać należy na Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa.

Ofiary w naturze w miejscowym Komitecie.

To proste jak ABC że najtańsze i praktyczne podarki gwiazdkowe branży zegarmistrzowsko jubilerskiej zakupisz tylko u

Zofii Ciszewskiej

Nowemiasto Rynek róg Kościelnej

której sklep zaopatrzonej został ostatnio w nowości od najskromniejszych do najbardziej wykwintnych.

Niebywała niżka cen

RADIO

marki „Elektryt” na prąd stały, mało używane z powodu przeprowadzki

sprzedam

Isbrandt

Dworzec Południowy Nowemiasto

PROGRAM RADIOWY.

Warszawa — wtorek 15. XII.

6.30—8.00 Aud. poranna 11.30 Aud. dla szkół 12.03 Płyty 12.40 Dzień. połudn. 12.50 Skrzynka roln. 15.00 Wiad. gosp. 15.15 Koncert 16.15 Skrzynka P.K.O. 16.30 Półgodziny pogodnej muzyki 17.00 powieść mówiona 17.15 Recital śpiewaczy 17.50 Monolog 18.00 pogadanka 18.20 Koncert reklamowy 18.50 Program na jutro 19.00 Dialog 19.20 Koncert 20.00 Rozmowa muzyka ze słuchaczami 20.16 Koncert symfon. o godz. 21.00 Dzień. wiecz. i pogad. aktualny 22.30 Szkic liter 22.45 Muzyka tan.

Warszawa — środa 16. XII.

6.30—8.00 Audycja poranna 11.30 Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu 12.03 Koncert 12.40 Dziennik połudn. 12.50 pogadanka 15.00 Wiad. gosp. 15.15 Płyty 16.10 Aud. dla dzieci 16.30 Koncert 17.00 Odczyt 17.50 Wywiad fikcyjny 18.00 pogadanka 18.20 Koncert reklamowy 18.50 program na jutro 19.00 Fragment 19.20 Muzyka angielska 20.00 Muzyka lek. 20.45 Dzień. wiecz. 21.00 Koncert 21.30 aud. literacko-muzyczna 22.15 Koncert wieczorny 23.00 muzyka tan.

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemieście n. Drw.

FR. NEUMANN
LUBAWA-POM. ul. Gdańska 10

Polecam

Aparaty radiowe

najwyższej klasy modele 1937

F-my Radioświa

w Poznaniu

Demonstracje

bez obowiązku kupna.

DOGODNE WARUNKI.

Przyjmuję pożyczkę inwestycyjną i konsolidacyjną, licząc kurs giełdy.

Najlepszy
górnos Śląski
węgiel
i brykiety
poleca

Fr. Łukaszewski
Nowemiasto n. Drw.

Powózkę

na 1 lub 2 konie

w bardzo dobrym stanie
tanie sprzedam

Kuhn - Fitowo

poczta Krotoszyn.

Echo 121 na prąd i baterie

dobry RADIOAPARAT
można nabyć za pożyczki.
Oraz używany 3 lampowy

„Telefunken”

za bardzo niską cenę
i 3 lampowy baterijny

„Marconi”
za 60,— złotych

SKWARSKI Nowemiasto
ul. Kościelna.

BILETY WIZYTOWE

wykonuje

Drukarnia B. Miłoszewski - Nowemiasto.

Smakosze

jedzą tylko pierniki
wypiekane na miodzie
stołowym, sztucznym

„Rosta”

Miód „Rosta”

do nabycia w składach kawy i towarów kolonialnych

Wszelkie

FORMULARZE

poleca

Księgarnia

B. MIŁOSZEWSKI

Nowemiasto n. Drw.

Rynek Nr. 19 Telefon Nr. 59